

Uudistuva lannoitelainsäädäntö

EU:n lannoitevalmisteasetus 2019/1009

- EU:n osittain harmonisoitua lainsäädäntöä
  - takaa EU:n laajuiset markkinat asetuksen mukaisille lannoitevalmisteille
  - sellaisenaan voimassa olevaa lainsäädäntöä
  - ei estä sellaisten lannoitevalmisteiden myyntiä, jotka eivät täytä sen vaatimuksia
    - kyseisiä lannoitevalmisteita koskee kansallinen lainsäädäntö
- EU:n lannoitevalmisteasetuksen soveltaminen alkoi täysimääräisesti 16.7.2022
- Asetus sisältää epäorgaaniset ja orgaaniset lannoitevalmisteet, myös jäteperäisiä ja teollisuuden sivutuotteita
- Vaatimustenmukaisuuden arvioi tapauksen mukaan valmistaja tai ilmoitettu laitos
- Valmistajan tai maahantuoja on ilmoitettava Ruokaviraston valvontarekisteriin

EU:n lannoitevalmisteasetus 2019/1009

- Lannoitevalmisteasetus ei koske käyttöä
  - Käytöstä säädellään erikseen, esim.
    - Typen käyttöä koskee nitraattidirektiivi -> VN:n nitraattiasetus, jossa lisäksi rajoituksia mm. lannoitteiden levitysaikoihin ja varastointiin
    - Fosforin käyttöä säätelevä VN:n asetus
    - Seleenin ja kadmiumin hehtaarikohtaiset käyttömäärät mmm:n asetuksella -> valmistelussa
  - Laajennettu REACH-rekisteröintivaatimus lannoitekäyttöön, koskee myös pieniä valmistusmääriä

EEJ-säätely (ei enää jätettä)

- Asetuksessa vahvistetaan kriteerit, joiden mukaisesti jätedirektiivissä 2008/98/EY määritellyn jätteen muodostava materiaali voi lakata olemasta jätettä, jos se
  - sisältyy vaatimustenmukaiseen EU-lannoitevalmisteeseen
  - on valmistettu, arvioitu ja merkitty EU-lannoitevalmisteasetuksen mukaisesti
- Lakkaa olemasta jätettä sinä ajankohtana kun EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus laaditaan
- Kansallisesti voidaan laatia EEJ-kriteerit jätemateriaaleille, joille ei ole luotu EU-tasoisia säännöksiä
  - asetus, ympäristölupapäätös

EU-asetus, ainesosaluokat

AINESOSALUOKKA (CMC) 12: SAOSTETUT FOSFAATTISUOLAT JA - JOHDANNAISET

- otettu talteen jätteistä tai jotka ovat jätedirektiivissä tarkoitettuja sivutuotteita
- yhdyskuntajäteveden käsittelylaitosten jätevedet ja jätevesiliete
- elintarvikkeiden, juomien, lemmikkieläinten ruokien, eläinten rehun tai maitotuotteiden jalostuksesta peräisin oleva jätevesi ja liete
- Erilliskerätty biojäte
- bioetanolin ja biodieselin tuotannosta peräisin olevat prosessitähteet
- Prosessivaatimukset ja puhtausvaatimukset
  - P-pit. min. 7 %, Org. C max. 3 % ka.

EU-asetus, ainesosaluokat

AINESOSALUOKKA (CMC) 13: TERMISESSÄ HAPETUKSESSA MUODOSTUVAT MATERIAALIT TAI NIIDEN JOHDANNAISET

- elintarviketeollisuudesta peräisin oleva kasviperäinen jäte sekä ensiömassan tuotannon tai massasta valmistettavan paperin tuotannon yhteydessä syntyvä kuituainetta sisältävä kasviperäinen jäte, jos sitä ei ole muutettu kemiallisesti
- yhdyskuntajäteveden käsittelylaitosten jätevesiliete
- elintarvikkeiden jalostuksesta, lemmikkieläinten ruoista, rehu-, maito- ja juomateollisuudesta peräisin oleva erillisessä laitoksessa käsiteltävä jätevesi

EU-asetus, tuoteluokat

- Lannoitteet
  - Orgaaninen lannoite sisältää orgaanista hiiltä (C_{org}) ja ravinteita, jotka ovat yksinomaan biologista alkuperää
  - Epäorgaaninen lannoite on ravinteita kivennäismuodossa sisältävä tai vapauttava lannoite, muu kuin orgaaninen lannoite tai orgaaninen kivennäislannoite.
    - Yksiravinteinen pääravinnelannoite sisältää fosforipentoksidia (P_2O_5) vähintään 12 massaprosenttia (5,2 % P)
    - Moniravinteinen pääravinnelannoite sisältää vähintään 3 massaprosenttia kokonaistyyppiä, fosforipentoksidia tai kaliumoksidia sekä vähintään 1,5 massaprosenttia magnesiumoksidia, kalsiumoksidia, rikkiatrioksidia tai 1 massaprosentti natriumoksidia.
    - Lisäksi kaikkien primaarien ja sekundaarien pääravinteiden kokonaispitoisuuden on oltava vähintään 18 massaprosenttia
    - HUOM! Vaatimukset ovat oksideina

Lannoitelaki 711/2022

- Lannoitevalmisteiden vaatimukset
  - Koostuttava yksinomaan sellaisista ainesosista, jotka täyttävät kansallisen lainsäädännön tai lannoitevalmisteasetuksen liitteen II mukaisen ainesosaluokan aineosien yleisiä laatu- ja käsittelykriteereitä koskevat vaatimukset.
    - *ainesosalla* tarkoitetaan kaikkia aineita, joita käytetään lannoitevalmisteen valmistukseen, lisätään lannoitevalmisteeseen tai muodostuu lannoitevalmisteen valmistuksen yhteydessä. Epäpuhtauksia ei pidetä ainesosana.
  - Täytettävä kyseisen lannoitevalmisteen tuoteluokan vaatimukset
    - epäorgaaniset lannoitteet, orgaaniset lannoitteet, orgaaniset kivennäislannoitteet, kalkitusaineet, orgaaniset maanparannusaineet, epäorgaaniset maanparannusaineet, kasvualustat, biostimulantit ja lannoitevalmisteiden seokset
- MMM:n asetus valmisteilla, lausuntokierrokselle huhtikuun loppupuolella

Ainesosat ja ainesosaluokat

- Ainesosaluokkien yleiset vaatimukset asetuksessa
  - Käsittelyvaatimukset, haitallisten aineiden pitoisuudet
- Ainesosaluokkaan kuuluvat ainesosat Ruokaviraston ylläpitämässä ainesosaluettelossa
- Ainesosaluokkaan voidaan lisätä uusia ainesosia jos:
  1. niistä valmistettu lannoitevalmiste ei aiheuta riskejä ihmisten, eläinten tai kasvien terveydelle, turvallisuudelle taikka ympäristölle;
  2. ne parantavat kasvien kasvua tai kasvuolosuhteita taikka lannoitevalmisteen käytettävyyttä.

Käsitelty jätevesiliete (MMMa luonnos)

- Omana ainesosaluokkanaan, koskee erityisesti yhdyskuntajätevesilietettä, mutta sisältää myös esim. teollisuuden jätevesilietteet
- Sisältää nykyisen tyyppinimiluettelon mukaiset käsittelymenetelmät
- Levitys sallittu viljelymaalle, jonka haitallisten metallien pitoisuudet eivät ylitä asetuksen liitteessä 5 esitettyjä suurimpia sallittuja pitoisuuksia
- Käsitellyn jätevesilietteen suurin sallittu levitysmäärä on 2200 kg kuiva-ainetta vuodessa tai 11 000 kg kuiva-ainetta viiden vuoden ajanjaksona annettuna. Lasketaan lannoitevalmisteen sisältämän käsitellyn jätevesilietteen määrästä. Korvaa aiemman haitallisten aineiden taulukon, jossa suurin sallittu käytöstä aiheutuva keskimääräinen vuotuinen haitallisten metallien kuormitus maanviljelyksessä.

Lannoitevalmisteita koskevat säännökset

- Lannoitevalmisteesta on annettava kirjallisesti tiedot sen tuoteluokasta tai -luokista, määrästä, ominaisuuksista, käyttöohjeesta, varastointiohjeesta, ainesosaluokista ja ainesosista, erätunnisteesta(, tuotantopäivästä) sekä valmistajasta tai tuojasta.
- Lannoitevalmisteista annettavia tietoja koskevat yleiset vaatimukset
  - Koskee muita lannoitevalmisteesta annettavia tietoja
  - Ei saa johtaa käyttäjää harhaan
  - Tietojen on oltava tarkistettavissa
  - Ei saa esittää väitteitä, jollei näissä väitteissä viitata lainsäädäntöön tai selkeästi yksilöityihin standardeihin tai järjestelmiin, joiden mukainen lannoitevalmiste on
  - Ei saa esittää väitteitä siitä, että lannoitevalmiste ehkäisee tai hoitaa kasvitauteja tai suojelee kasveja haitallisilta organismeilta

Toiminnan harjoittamista koskevat vaatimukset

- Tiedoston pitämistä ja jäljitettävyyttä koskevat vaatimukset
  - ajan tasalla olevaa eräkohtainen tiedosto, josta voidaan tarvittaessa selvittää valvontaa varten tarpeelliset tiedot. Tiedostoon on merkittävä lannoitevalmisteiden ja niiden ainesosien ostot ja alkuperä, kuinka paljon lannoitevalmisteita ja niiden ainesosia on käsitelty ja valmistettu, lannoitevalmisteiden myynnit ja muut luovutukset sekä varastointipaikat.
- Laatu järjestelmä, jonka avulla varmistetaan, että lannoitevalmisteet ovat lainsäädännön vaatimusten mukaisia
  - Valmistajan on testattava lannoitevalmiste eräkohtaisesti. Näytteestä on testattava ainesosien ja prosessin kannalta olennaiset parametrit. Jos jonkin vaatimuksen täytyminen seuraa varmasti ja kiistatta lannoitevalmisteiden luonteesta tai valmistusprosessista johtuen, vaatimusten voidaan olettaa täyttyvän ilman todentamista. – MMMA toiminnanharjoittamisesta ja valvonnasta lausunnolla 31.3. asti

Kiitos!

Titta Berlin

Neuvotteleva virkamies

titta.berlin@gov.fi, p. +358 29 516 2026

Maa- ja metsätalousministeriö

Ruokaosasto, eläin- ja kasvinterveyden yksikkö

PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO

